

Warszawa, 4 września 2020 r.

**Szanowna Pani Minister
Małgorzata Jarosińska-Jedynak
Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej**

LIST OTWARTY

Kompleksowa renowacja budynków jako element Krajowego Programu Odbudowy i w centrum działań na rzecz wyjścia z kryzysu gospodarczego

Zwracamy się do Pani z prośbą o zapoznanie się z bardzo istotnym aspektem budowy Krajowego Programu Odbudowy. Jesteśmy grupą ekspertów, która od lat działa w ramach kampanii Renovate Europe, a w odpowiedzi na obecną sytuację gospodarczą stworzyła w Polsce inicjatywę Fala Renowacji. Od lat zajmujemy się tematem efektywności energetycznej budynków, prowadzimy badania z zakresu wpływu renowacji budynków na komfort życia, zdrowie i dobrobyt społeczeństwa, kreowanie nowych miejsc pracy, poprawy jakości powietrza oraz kontrybucji w ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych.

Wiedząc, że Ministerstwo Rozwoju i Funduszy Europejskich jest w tej chwili zaangażowane w przygotowanie Krajowego Funduszu Odbudowy, który jest ogromną szansą dla Polski na wyjście z kryzysu wywołanego przez COVID-19, chcielibyśmy zwrócić uwagę na kilka aspektów wykorzystania funduszy unijnych.

Sytuacja ekonomiczna, wywołana przez COVID-19, pokazuje jak ważne jest teraz stworzenie programu, który będzie dawał bodźce do rozwoju gospodarki na wiele sposobów. Działając od lat na rzecz efektywności energetycznej, wiemy jak wielką szansą jest strategia Unii Europejskiej nakierowana na „Zielony Ład”, a w tym na renowację budynków. Trudno o bardziej skuteczną drogę do tworzenia nowych miejsc pracy, stymulowanie rozwoju gospodarczego przy jednoczesnej poprawie warunków zdrowego życia dla obywateli. Pozwoli Pani Minister, że przytoczymy kilka merytorycznych argumentów.

Miejsca pracy i dobrobyt.

Kompleksowa termomodernizacja budynków to ogromny potencjał do stworzenia setek tysięcy pełnoetatowych miejsc pracy w polskiej gospodarce, zarówno w samym budownictwie, jak i dodatkowych - w innych pokrewnych sektorach. Prace związane z modernizacją energetyczną budynków, które są rozproszone na terenie całego kraju, to przede wszystkim bardzo duża szansa na rozwój miejsc pracy. Kompleksowa termomodernizacja budynków mieszkalnych i niemieszkalnych może dać polskiej gospodarce prawie 300 tysięcy etatów przez okres następných 30 lat [1,2]. Aby uzyskać taki poziom tworzenia miejsc pracy należy zwiększyć co najmniej dwukrotnie tempo renowacji budynków [3]. Będą to miejsca nisko-, średnio- i wysokokwalifikowane, co będzie miało pozytywny wpływ na ogólny poziom zatrudnienia, generując:

- **ponad 100 tysięcy bezpośrednich miejsc pracy** utworzonych w sektorze budownictwa [1,2]. Większość tego efektu związana jest z kompleksową termomodernizacją budynków jednorodzinnych. Wynika to ze znacznie większej liczby domów jednorodzinnych niż wielorodzinnych w Polsce: ponad 93% zasobu mieszkaniowego to budynki jednorodzinne. Domy te mają również niższy standard energetyczny. Dane Instytutu Badań Strukturalnych z 2018 r. pokazują, że we wszystkich klasach budynków mieszkalnych ponad 50% zapotrzebowania na pracę przy kompleksowej termomodernizacji dotyczy pracy osób o niskich kwalifikacjach. Udział pracy osób o średnich kwalifikacjach waha się w przedziale 30-40% w zależności od typu budynku, natomiast udział pracy osób o wysokich kwalifikacjach zawiera się w przedziale 2-10%.

- **prawie 200 tysięcy miejsc pracy pośrednich i wtórnych.** Oprócz samego budownictwa, powszechna kompleksowa termomodernizacja budynków wygeneruje dodatkowo prawie 200 tys pośrednich i wtórnych miejsc pracy m.in. w sektorach dostarczających odpowiednie materiały i inne rodzaje produktów dla sektora budownictwa, usług komunalnych i socjalnych, usług transportowych i komunikacyjnych, usług finansowanych i ubezpieczeniowych, handlu detalicznego i hurtowego [2].

Zdrowie, klimat i lepsza jakość życia.

Nikogo dziś nie trzeba przekonywać jak poważnym zagrożeniem dla zdrowia ludzi jest niska emisja i powodowany nią smog. To właśnie sektor komunalno-bytowy odpowiada za ok. 90% emisji benzo(a)piranu oraz za ok. 45% emisji pyłu (KOBIZE 2018). Należy docenić działania jakie od kilku lat podejmują samorządy, aby zmienić tę sytuację. W dużym stopniu działania te bazując m.in. na zapisach tzw. uchwał antysmogowych, polegają na zachęcaniu do wymiany źródeł ciepła. Jednak jedynie kompleksowa renowacja energetyczna budynków jest skuteczną metodą ograniczenia szkodliwej dla zdrowia emisji smogu. Ma to kluczowe znaczenie z punktu widzenia zdrowia mieszkańców regionu, ale również poprawy atrakcyjności okolicy w oczach przyjezdnych. Dodatkowo wiemy już, że kompleksowa termomodernizacja budynków to 3 – 4 krotnie więcej miejsc pracy niż przy wymianie samych źródeł ciepła. Natomiast z punktu widzenia ograniczenia kosztów ogrzewania budynków, a tym samym ograniczenia skali ubóstwa energetycznego, kompleksowa termomodernizacja to wręcz konieczny warunek. Można śmiało postawić tezę, że kompleksowa termomodernizacja budynków to najskuteczniejszy i najpewniejszy program osłonowy zapobiegający wzrostom kosztów ogrzewania. Kompleksowa termomodernizacja budynków to także optymalna praca systemów grzewczych, wyższy komfort użytkowania budynku oraz zwiększenie udziału wykorzystania lokalnych, odnawialnych źródeł energii.

Polska będzie jednym z największych beneficjentów funduszy wsparcia w ramach nowych europejskich programów pomocowych na rzecz odbudowy gospodarki. Warunkiem pełnego wykorzystania tych funduszy jest jednak spójność wdrażanych programów z europejskim Zielonym Ładem, a także podjęcie wspólnych działań na rzecz dążenia do neutralności klimatycznej. Budynki odpowiedzialne za ok 40% globalnego zużycia energii i ponad 1/3 światowych emisji CO2 bez wątpienia będą odgrywały w tej transformacji istotną rolę.

Liczymy, że zainteresujemy Panią Minister takim podejściem do wykorzystania funduszy unijnych. Deklarujemy pomoc w przygotowaniu i konsultowaniu gotowych rozwiązań, które znamy z wielu państw europejskich. Jako eksperci w tej dziedzinie, posiadamy szereg analiz i szacunków obrazujących wpływ kompleksowej renowacji energetycznej budynków na rozwój gospodarczy oraz poprawę jakości życia, z których wnioski z chęcią udostępniemy. Oferujemy także pomoc w pracach zespołów, powołanych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, do przygotowania kluczowych

kierunków Krajowego Programu Odbudowy. Z chęcią włączymy się w ich działanie. Wraz z listem przesyłamy nasz raport „Fala renowacji budynków – wielowymiarowe korzyści dla polskiej gospodarki z kompleksowej termomodernizacji budynków.”

Jako Inicjatywa Fala Renowacji, stanowisko dotyczące korzyści z kompleksowej renowacji budynków wysłaliśmy również do przedstawicieli Rządu RP. Postulaty w nim zawarte wsparło 20 różnego rodzaju organizacji, w tym: Aereco, Climate – KIC, Danfoss, Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska, Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, Fundacja Poszanowania Energii, Instytut na Rzecz Ekorozwoju, Knauf Insulation, MIWO - Stowarzyszenie Producentów Wełny Mineralnej: Szklanej i Skalnej, Narodowa Agencja Poszanowania Energii, PAROC, Polska Zielona Sieć, Grupa Polskie Składy Budowlane, Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego, ROCKWOOL, Signify, Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych, Ursa, Więcej niż Energia – Energetyka Obywatelska, Zrzeszenie Auditorów Energetycznych [4].

Nasz List Otwarty otrzymali także marszałkowie RP, wystąpiliśmy też na Konwencie Marszałków RP (Lubniewice, 31.07.).

Od prac, które koordynuje teraz Pani Minister zależy w bardzo dużym stopniu efekt wsparcia unijnego. Jesteśmy gotowi do współpracy.

Z wyrazami szacunku,

przedstawiciele inicjatywy Fala Renowacji:

Aleksandra Stępniać, Danfoss Poland Sp. z o.o.

Agnieszka Strzezińska, Katarzyna Wardal, Knauf Insulation Sp. z o.o.

Bogdan Ślęć, Signify Poland Sp. z o.o.

Agnieszka Stawiarska, ROCKWOOL Polska Sp. z o.o.

1. https://ibs.org.pl/app/uploads/2018/04/IBS_Working_Paper_02_2018_pl.pdf

2. https://fewe.pl/wp-content/uploads/2018/08/raport_pl.pdf

3. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE EUROPEAN COUNCIL, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS Europe's moment: Repair and Prepare for the Next Generation, 27.05.2020, Brussels.

4. www.falarenowacji.com

Kontakt do nas: email - kontakt@falarenowacji.com; tel. 601 909 126